

Младежки форум 2001 -
Разград

Програма BG 15 „Корекционни услуги, включително
без прилагане на мерки за задържане”

Договор 93-00-142/12.03.2015г.

Център на НПО
в Разград

ПРОТОКОЛ ОТ ПРОВЕДЕН ОБЩЕСТВЕН ФОРУМ „ДОБРИ ПРАКТИКИ В РАБОТАТА С ЛИЦАТА, ЛИШЕНИ ОТ СВОБОДА”

Резюме на изказванията по време на Форума:

- Г-жа Вергиния Мичева, заместник министър на Правосъдието – *„Реформата е изключително важна не само с желанието да бъдат подобрени условията за живот на тези които изтърпяват наказание, но и условията на работа на самите служители МЛС”.*
- Г-жа Ралица Добрева, областен управител на Плевен - пожела успешна работа на Форума.
- Г-н Дарин Ангелов, Председател на Общински съвет Плевен, Председател на наблюдателна комисия Плевен – *„Нямаме постоянен състав от кадри“* . Биха търсили съдействие за подобряване работата на наблюдателните комисии до в един по-тесен работен състав, а не в толкова широк форум.
- Г-н Иван Петков, началник на Затвора в град Плевен – *„От общата ни воля зависи не само подобряване състоянието на хората в риск, а и цялостната промяна в мисленето и нагласата на обществото. Промяната и желанието им за успешен диалог”.* Изключително удовлетворен е от факта, че на този форум присъстват толкова много хора, и институции, свързани с пенитенциарната система.

Изобличително силно представяне на форума имаха съдиите от Окръжен съд – Плевен, които изложиха своята гледна точка по проблематиката на предсрочното условно освобождаване.

- Председателят на ОС – г-н Александър Григоров отчете, досега Съдът не е упражнявал правомощията, които законът му дава, а именно наблюдение на работата по изпълнението на наказанията след присъждане на присъдата. Окръжният съд обхваща цялата палитра от наказателни дела, осъществява и съдейства за контрол върху преместването на лишените от свобода. В този смисъл неговото очакване е този форум и целия проект да дадат съществен тласък в практиката за по-ефективна съдебна система. Той се ангажира да осигури посещение на всички Наказателни съдии от ОС – Плевен на затвора в Плевен.
- Г-н Красимир Петракиев, заместник председател на Окръжен съд - Плевен отчете факта, че в единствено в обхвата на Плевенски съдебния окръг се намират два затвора: в Белене и Плевен.
- Г-н Калоян Гергов, съдия наказателни дела Окръжен съд Плевен, сподели преки свои впечатления от последно съдебно заседание, на което е гледал над 10 молби за предсрочно условно освобождаване на осъдени в затвора в Плевен. Ролята на съда, според него е не да просто да изолира нарушителя от обществото, а да предизвика тази нравствена и социална промяна у осъдения.

- Г-жа Вергиния Мичева: *„Сериозен е проблема в материалната база на полицейските арести – групата Кехайов – властите да създадат насърчение за решаване проблема с пренаселеността в затворите. Необходимо е да се създадат условия за подобряване на обектите за задържания.“* Сподели, че националните планове не могат да бъдат изпълнени поради бюджетните ограничения. Запозна аудиторията с публикацията на КПИ – огромна част от препоръките на комисията не са изпълнени. От януари 2015 г. е даден 18 месечен срок на българските власти да бъде създадена комбинация от ефективни превантивни и компенсаторни мерки за подобряване на условията в българските МЛС. На 9 и 10 юли 2015 ще се проведе двудневна кръгла маса за обсъждане на проблематиката.

Какво е направено досега:

- сменени са началниците на затворите
- извършен е ремонт на корпуса на затвора в Стара Загора

Г-жа Вергиния Мичева увери, че проблемите няма да се решават изолирано, а чрез цялостна законодателна реформа.

Г-н Иван Иванов, изпълнителен директор фонд „Затворно дело“ представи основната цел на предприятието, а именно *„да подобрява условията на живот и да повишава трудовата заетост сред лишените от свобода“*. Затова според него трябва да се търсят финансови средства за обучение и повишаване професионалната квалификация на лицата лишени от свобода, защото най-добрата корекционна работа е тази чрез полагане на труд. Г-н Иван Иванов зададе още един сериозен въпрос: *„Какво правим с хората като ги освободим?“*. Трябва по-сериозно да се работи с местните органи на властта за да се намери място на тези хора. Много често те почти веднага се връщат в затвора. Каква е ролята на съда в условията на предсрочно освобождаване?

- Георги Милков помоли да се дискутира транспортната връзка до затвора в дните за свиждане. Искането на близките е да има автобус, който сутрин да отива и вечер да се връща
- Дарин Ангелов - *„Безспорно затворът е отдалечен от транспортната схема, но се правят опити да се пуснат още тази година четири автобуса.“* Той посочи още няколко наболели проблема:
 1. Има нужда от център за спешно настаняване на освободените. Нужно е да им се организира престой поне до 10 дена, особено за тези, които са от далечни краища на България.
 2. Да се създадат условия за работни контакти между членове на наблюдателните комисии от цялата страна, те не са толкова много – *„Ние, колегите, почти не се познаваме, а имаме сходни проблеми, практики за решаването на които можем да обменяме.“* – сподели Ангелов
- Въпрос от Емилия В., съпруга на лишен от свобода И. В. - *„Ще има ли осигурена адекватна медицинска помощ за лишените от свобода и по-точно стоматолог?“*
- Иван Петков, началник на Затвора в Плевен: *„Проблемът е много сериозен. Първо поради липса на финансиране и второ – на кадри. Имаме остра липса и особено на стоматолози. Този проблем го има във всички затвори. Обявяват се многократно конкурси, но желаещи кадри няма. Вече шеста година местото е свободно. Практиката*

показва, че по-удачно е да имаме мобилен кабинет. Поради непривлекателността на мястото тези проблеми ще се задълбочават. Ние изискваме висока квалификация с ниско заплащане. Засега въпроса изцяло минава на частна практика – това е пътя”, каза Петков.

- Заместник министър Вергиния Мичева сподели, че този проблем се обсъжда и с Министър на правосъдието .
- Представяне на Иван Петков: „Новите социални дейности в затвора в град Плевен”
 - Освободените са с прекъснати социални контакти
 - Глобална цел на затвора: изпълнение на наказанието лишаване от свобода
 - Специфична цел на затвора: да се създадат условия за извличане на полза от престоя в затвора.

Петков отново постави въпроса за правата и задълженията, не само в затвора, но и в обществото. В затвора се променя отношението към семейството и близките. Вследствие настъпилния емоционален и психологичен катарзис не е далече момента, когато ще се срещат близките на потърпевшия и извършителят на деянието / престъплението. Срещите дават възможност за навлизане в генезиса на проблема.

Все по-често в затвора влизат млади хора, които са наркозависими, сподели Петков.

Той запозна аудиторията с различните клубове по интереси съществуващи в затвора и особено с тези, които са създадени по инициатива на самите затворници – „Агропросвета“ и „Агрофитнес“ – свързани със проучване, събиране, правилно бране и опазване на билките, така, че билките догодина отново да поникнат, а да не се унищожават като вид.

➤ Георги Милков направи предложение за сътрудничество между НПО и експертите по проекта от СУ „Свети Климент Охридски” - да се подпомогне образователния и огранотителен процес в затворническото училище по Български език и литература с алтернативни методи и подходи, отговарящи на съвременните норми за обучение на възрастни. Експертите откликнаха с готовност.

➤ Представяне на Ваня Георгиева, психолог в затвора в Плевен: „Специфика на работата по ресоциализация с лицата, осъдени на лишаване от свобода в затвора в Плевен”

➤ Иво Кузманов, началник социални дейности затвор град Плевен: - „Основен проблем сред лишените от свобода е, че 56% са с доначално образование, а за 73% липсва каквато и да е професионална квалификация. Благодарение на Предприятието „Затворно дело“ и „Нови възможности“ още 166 лишени от свобода ще могат да работят. Всички са с прекъснати социални контакти; нямат близки; затвора не може да предостави работа на всички – едва за 10 %, което се равнява на 45-70 затворника. Отново помага предприятието като сключва договори с частния бизнес. Засега работят 50 човека в 7 частни фирми. Трудът променя лишения от свобода, не само защото че 2 дни работа се равняват на 3 дни изтърпяна присъда.

Г-н Кузманов отговори на поставения от магистратите проблем (лишените от свобода пускат молби за предсрочно освобождаване да съда, който ги връща, защото по закон те трябва да са адресирани Началника на затвора, който оглавява комисията, отправяща предложения за предсрочно освобождаване. „ Затворниците познават нормативната уредба, но продължават да пишат до съда, защото си мислят, че управата на затвора няма обективно, а някакво лично негативно отношение към тях. ”

Като продължение на поставения проблем с липсата на постпенитенциарен център, г-н Кузманов защити нуждата от такъв с мотива, че освободените излизат от затвора и са без

близки, дом, пари и храна; нямат професионална компетенция или пък върху тях теagne стигмата „осъден“; лицата с определени зависимости са преодолели тази зависимост в затвора, но излизайки на свобода отново се пристрастяват; особен е случая с децата – малолетни престъпници - върху тях също трябва да се упражнява постпенитенциарен контрол.

Ръководителят на проект „Свобода зад решетките“, г-жа Диляна Георгиева закри изказванията на форума с представяне на проектната визия за мястото на семействата на осъдените лица в процеса на реинтеграцията на техните близки. Тук, като че ли най-осезателно се усеща нуждата от ангажираност и участие на НПО в този процес –

„Необходима е малко помощ и съвместни усилия, с които да се направят първите стъпки към нормалния живот без престъпления. А от тази помощ зависи дали обществото ни ще остане с един престъпник по-малко, или с един престъпник повече.»

Констатации и препоръки:

1. Осигуряване на транспорт до затвора в град Плевен до края на годината;
2. Осигуряване на дентална медицинска помощ
3. Сътрудничество с експерти от СУ „Свети Климент Охридски” за ограмотяването на ЛЛС;
4. Съдействие за организиране на посещение на наказателни съдии от ОС – Плевен в затвора в Плевен

“Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Норвежкия финансов механизъм 2009-2014. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Сдружение „Младежки форум 2001 – Разград” и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Програмния оператор или на Донора.”